KUTSESTANDARD

Klaasipuhuja assistent, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Klaasipuhuja assistent, tase 4	4

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Klaasipuhuja assistent, tase 4 valmistab piibuga puhudes ja/või käsitsi tööriistadega vormides lihtsamaid kvaliteetseid ja esteetilisi klaasesemeid, kasutades klaasipuhumise tähtsamaid traditsioonilisi ja kaasaegseid tehnikaid ja töövõtteid. Ta osaleb klaasi kuumtöötlemise protsessis meeskonna liikmena. Keerulisemate klaasesemete puhumisel, klaasesemete viimistlemisel ja dekoreerimisel ning valmistoodangu esitlemisel võib ta vajada juhendamist.
Klaasipuhuja assistent töötab klaasistuudios või -tehases. Ta on valmis oma oskuste piires osutama käsitööteenuseid (nt harrastajate juhendamine, õpitubade läbiviimine jms).

Kutsealal töötab ka klaasipuhuja, tase 5, kes valmistab ja viimistleb erineva keerukusega kvaliteetseid ja esteetilisi klaasesemeid. Klaasipuhuja teeb iseseisvalt kavandeid, valmistab ja viimistleb unikaalesemeid või väikesarju ja esitleb valmistoodangut. Ta annab edasi oma kutsealaseid oskusi ja teadmisi ning organiseerib kaastöötajate tööd, vastutades klaasipuhumisprotsessi sujuvuse eest.

A.2 Tööosad

A.2.1 Klaasesemete valmistamine
1. Kavandamine ja tööjooniste tegemine
2. Materjalide varumine ja kasutamine.
3. Valmistusviisi ja -tehnika valimine.
4. Töövahendite ja seadmete ettevalmistamine ja kasutamine.
5. Ergonoomilise ja ohutu töökeskkonna loomine.
6. Tööprotsessi ettevalmistamine.
7. Seadmete ja tööriistade korrasoleku tagamine.
8. Kuumtöötlustehnikas klaasesemete valmistamine.
9. Klaasesemete külmtöötlemine.
10. Klaasesemete viimistlemine.

A.2.2 Klaasipuhumisalane ettevõtlus
1. Tegevuse korraldamine.
2. Töötajate juhendamine.
3. Toote ja/või teenuse arendus.
4. Toodete ja/või teenuste esitlus ning müük.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Klaasipuhuja assistendil on paindlik tööaeg, vajadusel hooajatöö ja töö puhkepäevadel. Töö on füüsiliselt pingutav, töötempo on kiire, võib esineda töötamist sundasendis. Tööülesanded on kindlaks määratud ja vahelduvad. Klaasipuhuja assistent töötab ruumis, kus on tavapärasest kõrgem temperatuur ja ere valgus. Töötamisel puututakse kokku kuumade töövahendite, toksiliste ainete, tolmu, müra ja vibratsiooniga, mis võib kujutada ohtu tervisele, mistõttu tuleb kasutada töökaitsevahendeid ja järgida tööohutusnõudeid.

A.4 Töövahendid
Elektri- ja/või gaasiseadmed (sh ahjud, põletid, lihvimisseadmed, kompressorid), käsitööriistad (sh puhumispiibud, naablid, švakid, kulbid, käärid), muud töövahendid (sh puhumispink, rullimislaud, puhumisvormid ning seadmete tööd reguleeriv tarkvara).
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töös on olulised füüsiline vastupidavus, visuaalne mälu, liigutuste täpsus ja kiirus ning koordinatsioon. Eduka töötamise eelduseks on kohanemis-, koostöö- ja õppimisvõime, kontsentreerumis- ja kiire otsustusvõime.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Klaasipuhuja assistendiks saab õppida õppeasutuses või kutsealal töötades/meistri käe all õppides.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Klaasipuhuja assistent.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Klaasesemete valmistamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. visandab oma idee või loeb etteantud kavandeid või tööjooniseid; 2. valib ja hangib klaasesemete tegemiseks vajalikud materjalid ja tarvikud, arvestades seejuures materjalikulu; hoiustab materjalid nõuetekohaselt; 3. valib tööülesandest, kavandist ja/või tööjoonisest lähtuvalt sobiva kuumtöötlustehnika ja klaaseseme valmistusviisi; 4. valmistab tööülesandest lähtuvalt ette vajalikud materjalid ja tarvikud; 5. järgib säästliku materjalikasutuse, keskkonna ja kultuuripärandi hoidmise põhimõtteid; töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonoomiliselt ning tööohutusnõuetele vastavalt; 6. planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja, arvestades tööde mahu, toodete hulga, tööandja ja/või tellija vajadustega jm; valib sobivad töövahendid ja seadmed, kasutades vajaduse korral spetsialisti abi; seab valmistusprotsessist lähtudes töökoha sisse; 7. kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, puhastab tööriistu ja -vahendeid (nt puhumis- või valamisvorme), teeb lihtsamaid hooldustoiminguid; vajadusel kasutab klaasipuhuja abi; 8. valmistab kuumtöötlustehnikas tööjoonisele vastava klaaseseme, kasutades sobivaid tööriistu, -vahendeid ja materjale; dokumenteerib esemete valmistamise tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks; 9. töötleb puhutud klaasesemeid, kasutades erinevaid külmtöötlustehnikaid, sh dekoreerimistehnikaid; 10. viimistleb valmistatud klaasesemed külm- või kuumtöötlustehnikas.	
B.2.2 Klaasipuhumisalane ettevõtlus	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; planeerib oma töö; 2. vajadusel juhendab kaastöötajaid oma oskuste piires; 3. kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse; leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutusjuhendi;	

4. organiseerib oma toodete ja/või teenuste esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.3 Klaasipuhuja assistent, tase 4 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. järgib oma tegevuses käsitööliste eetikanõudeid (vt lisa 1 Käsitöölise kutse-eetika); 2. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega ja erialase terminoloogiaga; jagab ja vahetab erialast informatsiooni, ka inglise keeles; 3. tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, võttes oma tegevuses arvesse töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid; 4. kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas, järgib kokkuleppeid; vajadusel lahendab konflikte; 5. reageerib kiiresti tööprotsessis tekkinud eriolukordades; 6. valib sihtgrupile vastava suhtlemisviisi; esitab teabe selgelt, loogiliselt ja sihtgrupile mõistetavalt; 7. kasutab arvutit infootsinguks ja kommunikatsiooniks (e-kirjad, tutvustuskirjad, arved jm); 8. järgib oma tööga seotud õigusakte, sh autorikaitse seadust, tarbijakaitse seadust.	
Hindamismeetod(id): Seda kompetentsi võib hinnata teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-11042017-3.1/2k
2. Kutsestandardi koostajad	Kai Kiudsoo-Värv, FIE Kai Kiudsoo-Värv Maret Lehis, Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit Kateriin Rikken, Rikkeriin Klaas OÜ Eili Soon, Eesti Klaasikunstnike Ühendus Inna Soonurm, SA Innove
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	6
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.04.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	02.11.2021
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7315 Klaasipuhujad, -lõikajad, -lihvijad ja -viimistlejad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Glass blower assistant, level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Käsitöölise kutse-eetika	